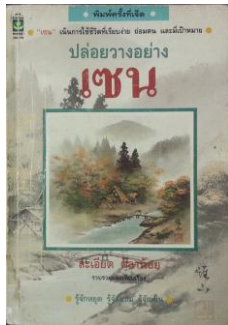

อ่านสร้างชีวิต

ฉบับที่ ๑ ประจำเดือน ธันวาคม ๒๕๕๕

๑ เล่ม๑ แรงบันดาลใจ

นายวิวรรณพงศ์ สมจิตร
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

หนังสือเรื่อง ปล่อยางอย่างเซน

ผู้แต่ง ละเอียต ศิลาน้อย พิมพ์ครั้งที่เจ็ด สิงหาคม ๒๕๓๔

ปล่อยาง อย่างเซน : รู้จักหยุด รู้จักยอม รู้จักเย็น หนังสือเล่มนี้นำเสนอปรัชญาชีวิตของเซนในรูปแบบของบทความง่ายๆ อ่านสนุก จบเป็นตอนๆ ในตนเอง โดยนำเอานิทานเซนและประวัติตลอดจนประสบการณ์ของอาจารย์เซนทั้งหลายมาประมวลไว้พร้อมให้บรรดาธิบายโดยย่อประกอบ อันจะช่วยให้ทุกท่านสามารถจับฉวยสาระแห่งเซนได้ดีขึ้น และสามารถเข้าถึงเซนในจิตใจของตนได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว

“ยึดหมั่นคราใด เป็นทุกข์ครานั้น”

ครั้งหนึ่งพระภิกษุทันซันและเอกิโต ร่วมเดินทางไปตามถนนซึ่งเป็นโคลนตมสายหนึ่ง ขณะนั้นฝนกำลังตกหนัก จึงทำให้มีน้ำเจิ่งไปทั่วถนน เมื่อทั้งสององค์เดินมาถึงหัวโค้งถนน ก็พบสาวสวยคนหนึ่ง แต่งกายด้วยเสื้อกิโมโนใหม่ที่มีสายคาดเป็นแพรเนื้อดี เธอไม่อาจเดินข้ามห้วงน้ำที่กำลังเจิ่งถนนตอนนั้นได้ (เพราะเกรงเสื้ออันสวยงามของเธอจะเปียกเปื้อน)

ทันใดนั้น...พระภิกษุทันซันได้เดินเข้าไปหาหญิงสาวผู้นั้น และกล่าวว่า “มานี่ซิเธอ ฉันจะช่วย”
ว่าแล้วก็อุ้มหญิงสาวบุกข้ามห้วงน้ำนั้นไป

พระภิกษุเอกิโต ได้มองดูการกระทำของเพื่อนร่วมทางอย่างเจียบๆ และได้ปริปากพูดอะไรขึ้นอีกเลยทั้งสองรูปเดินทางต่อไปจนค่ำ และเข้าอาศัยอยู่ในวัดแห่งหนึ่ง เมื่อต่างองค์ได้จัดที่ทางเรียบร้อยแล้ว เอกิโตจึงได้กล่าวขึ้นด้วยอตรนทนไม่ได้อีกต่อไปว่า “นี่แน่ะท่าน ในฐานะที่เราเป็นสมณะ ไม่ควรบังอาจเข้าไปใกล้สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีที่สาวและสวย เพราะมันเป็นอันตรายต่อพรหมจรรย์อย่างร้ายกาจ เมื่อกลางวันนี้ทำไมท่านจึงเข้าไปอุ้มหญิงสาวผู้นั้น” “ผมวางเธอไว้ที่นั่นตั้งแต่กลางวันแล้ว” พระภิกษุทันซันตอบ “ท่านยังอุ้มเธออยู่อีกหรือ”

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์

ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอความคิดเห็น เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการจัดการห้องสมุดและกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนของท่าน หรือความรู้ใหม่ ๆ ผ่านการใช้สื่อสร้างสรรค์ออนไลน์ ได้ที่ <http://www.facebook.com/arnsrangsook> ลองแวะ เยี่ยมเยือนและเป็นเพื่อนกันนะคะ

สร้างการอ่านสำหรับเด็กวัยประถม

ทำอย่างไรให้เด็กชอบอ่าน รักการอ่าน ?

คุณครูคงเคยมีคำถามนี้ในใจ หากต้องการพัฒนาเด็กให้เป็นคนชอบอ่าน รักการอ่าน ทำอย่างไรถึงจะดี และประสบความสำเร็จ เอกสารฉบับนี้อาจจะช่วยให้คุณได้มองเห็นแนวทางการพัฒนาเด็กๆ ให้รักการอ่านได้ อย่างไม่ยากเย็นนัก มาดูกันเลยนะคะ

ตั้งใจ ครูมีความตั้งใจจริงในการพัฒนานักเรียน ให้รักการอ่าน

เติมแต่ง ครูสร้างสรรค์และจัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่านอย่างหลากหลาย

ติดตาม ครูติดตามการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

ต่อเนื่อง ครูจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและ เป็นตัวอย่างยอดนักอ่าน

วิธีการ ๔ ต. นี้คุณครูทุกคนสามารถทำได้อยู่แล้ว ลองมาดูกันนะคะว่า แต่ละ ต. คืออะไร

ต. ที่ ๑ **ตั้งใจ** สิ่งใดก็ตามหากตั้งใจแล้วความสำเร็จรออยู่แล้วครั้งหนึ่ง คุณครูที่มีความตั้งใจพัฒนาเด็กให้รักการอ่านก็ควรตั้งใจด้วยเช่นกันนะคะ

ต. ที่ ๒ **เติมแต่ง** การช่วยพัฒนาให้เด็กรักการอ่านนั้น การเติมแต่งด้วยการใช้กิจกรรมที่สร้างสรรค์หลากหลาย สนุก เหมาะกับวัย แปลกใหม่ ทำทาย ตื่นเต้น อาจเป็นการทำกิจกรรมที่มีชื่อเรียกที่เร้าใจ กิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหลายๆ ด้าน ย่อมสร้างสิ่งใหม่ให้เด็กสนุก ต. ตัวนี้ ครูอาจต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นมาเสริมสร้างการอ่านของเด็กมากกว่าหน่อยค่ะ

ต. ที่ ๓ **ติดตาม** หลังจากการจัดกิจกรรมแต่ละอย่างที่สร้างสรรค์ขึ้นมาแล้ว ควรมีการติดตามผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม ให้กิจกรรมประสบความสำเร็จมากขึ้นๆ

ต. ที่ ๔ **ต่อเนื่อง** การสร้างนิสัยไม่ใช่ทำได้สำเร็จจากการจัดกิจกรรมเพียงครั้งเดียวแต่เป็นการกระทำอย่างต่อเนื่องจนกว่าจะเป็นนิสัย เช่นเดียวกันกับการอ่าน ครูควรจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอจนกว่าเด็กจะมีนิสัยรักการอ่านอย่างแท้จริงค่ะ

นอกจากจะมีวิธีการ ๔ ต. เหล่านี้แล้ว ครูควรหาแหล่งสนับสนุนด้วยค่ะ แหล่งเหล่านั้นคือการสนับสนุนจากบุคคลต่างๆ ดังต่อไปนี้

ผู้บริหาร	คณะครู	นักเรียน	ผู้ปกครอง	ชุมชน/องค์กรอื่น
- สนับสนุน ทรัพยากรในการ จัดกิจกรรม - สร้างขวัญและ กำลังใจให้แก่คณะ ครูและนักเรียน - เป็นตัวอย่างที่ดี ด้านการอ่าน ฯลฯ	- บุคลากร กิจกรรมส่งเสริม นิสัยรักการอ่านใน การเรียนการสอน - เป็นตัวอย่างที่ดี ด้านการอ่าน - สนับสนุนการ ดำเนินงานของ โรงเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ฯลฯ	- ร่วมกิจกรรม อย่างสม่ำเสมอ - ยุวทูตการอ่าน - เป็นตัวกลาง ระหว่างบ้านและ โรงเรียนในการ พัฒนาการอ่าน ฯลฯ	- ร่วมพัฒนาการ อ่านของเด็กที่บ้าน - ให้ความร่วมมือ กับโรงเรียน - ช่วยสนับสนุน ด้านทรัพยากรให้ โรงเรียน ฯลฯ	- ช่วยสนับสนุน ทรัพยากร - ร่วมกิจกรรม สร้างสรรค์กับทาง โรงเรียน ฯลฯ

จากวิธีการ ๔ ขั้นตอนข้างต้น ขั้นตอนที่คุณครูกังวลที่สุด น่าจะเป็นการสร้างสรรคกิจกรรมส่งเสริมอย่างหลากหลาย เนื่องจากครูหลายท่านเคยทำกิจกรรมมาแล้วมากมายแต่นักเรียนก็ยังไม่รักการอ่าน ปัญหาอาจอยู่ที่ความไม่ต่อเนื่องของการจัดกิจกรรม หรือ กิจกรรมที่ทำอยู่นั้นซ้ำๆ เป็นรูปแบบเดิมๆ จำเจ คิดไม่ออกว่าจะทำอะไรดี

อยากบอกว่าเทคนิคที่ช่วยให้ การอ่าน เกิดขึ้นได้จากการกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยาก ไม่ว่าจะป็นอยากรู้ อยากอ่าน อยากเห็น อยากดู อยากได้ อยากทำ ความอยากนับเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ยิ่งเป็นเด็กแล้ว การล่อให้อยาก ด้วยวิธีการต่างๆ ผ่านทางสัมผัสทั้งห้าสามารถกระตุ้นให้เด็กตอบสนองความอยากเหล่านั้นนั่นเอง เอาละสิแล้วการกระตุ้น หรือ ล่อ อย่างมีเทคนิคทำอย่างไรได้บ้าง ลองดูกิจกรรมในเอกสารฉบับนี้นะคะ

ครกความรู้

กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนอนุบาลเมืองเชียงราย ซึ่งครูกาญจณี ธีรเดช ครูผู้รับผิดชอบห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนร่วมคิดกับนักเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็กให้รักการอ่าน โดยเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน

วิธีการ

๑. ครูและนักเรียนเตรียมคำศัพท์ที่คัดเลือกมาจาก คำศัพท์พื้นฐานของนักเรียนแต่ละชั้นมาทำเป็นการ์ดเล็กๆ แผ่นละ ๑ คำ เตรียมไว้จำนวนหนึ่งใส่ในกล่อง หรืออาจจะมีคำถามเพื่อให้นักเรียนจับคู่คำตอบ คำถามเหล่านั้นควรอยู่ในความสนใจ เรื่องราวที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ เช่น คำถามเกี่ยวกับอาเซียน คำถามเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เป็นต้น

๒. ครูและนักเรียนเตรียมอุปกรณ์และวัสดุสำหรับทำส้อมตำเตรียมไว้

๓. เมื่อถึงเวลาพักหรือเวลาจัดกิจกรรม ให้นักเรียนที่สนใจสุ่มหยิบคำศัพท์ที่เตรียมไว้ในกล่องมาอ่าน ให้นักเรียนที่เป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมนี้ฟังเพื่อตรวจสอบคำอ่าน หากเด็กอ่านถูกต้องครบตามจำนวนที่กำหนด จะได้รางวัลเป็นส้อมตำ ๑ ครก เป็นของตอบแทน หากเป็นการใช้คำถามที่กำหนดให้นักเรียนตอบคำถามเรื่องต่างๆ ที่เตรียมไว้จำนวนที่ข้อมตามที่กำหนดจึงจะได้รับรางวัล เป็นต้น

๔. นักเรียนที่เป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมจะจดบันทึกรายชื่อนักเรียนและคำศัพท์ที่อ่านได้ไว้สำหรับประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมให้ได้ผลดีขึ้น

กิจกรรมนี้เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น ยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมายที่ครูและนักเรียนจะช่วยกันสร้างสรรค์ขึ้นมาโดยมีเป้าหมายหลักก็เพื่อให้ผู้ร่วมกิจกรรม **ชอบในการอ่าน** หลังจากนั้นยอดนักอ่านตัวน้อยๆ ในโรงเรียนของคุณครูทุกท่านก็จะเพิ่มจำนวนมากขึ้นๆ แน่นอนค่ะ

ทบทวน

เป้าหมายการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ - ๒๕๖๑

คุณภาพผู้บริหาร เป้าหมายปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. ผู้บริหารสามารถบริหารแผนงาน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
๒. ผู้บริหารเป็นผู้นำในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและส่งเสริมการใช้ห้องสมุด
๓. ผู้บริหารเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านและการใช้ห้องสมุด

คุณภาพครู เป้าหมายปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. ครูบรรณารักษ์หรือผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์สามารถบริหารงานห้องสมุดและจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
๒. ครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์หรือผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์มีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่มีคุณภาพและหลากหลาย
๓. ครูผู้สอนบูรณาการการอ่านกับการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๔. ครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์หรือผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ ศึกษา วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุด

คุณภาพนักเรียน เป้าหมายปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. นักเรียนทุกคนมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของการใช้ห้องสมุด และทรัพยากรสารสนเทศ
๒. นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีนิสัยรักการอ่านอย่างยั่งยืนและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
๓. นักเรียนมีความสามารถในการประเมิน เลือกรับ และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีจริยธรรม
๔. นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

คุณภาพโรงเรียน เป้าหมายปีงบประมาณ ๒๕๖๑

๑. โรงเรียนทุกแห่งมีห้องสมุด ๓ ดี ที่ทันสมัยและมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดและตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของโรงเรียนและให้บริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน

จัดทำและรวบรวมโดย

นางเสาวลักษณ์ รัตนชูวงศ์ศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ตรวจสอบโดย นายศีลพงษ์ วิชิต ผู้อำนวยการกลุ่มกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สนับสนุนโดย นายนพรัตน์ อุ๋ทอง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑